

Ed.

64. Frumvarp til laga

[57. mál]

um eftirlit með útlendingum.

(Lagt fyrir Alþingi á 85. löggjafarþingi, 1964.)

1. gr.

Heimilt er dómsmálaráðherra að ákveða með reglugerð, að útlendingar, sem koma til landsins eða fara þaðan, skuli hafa vegabréf eða önnur kennivottorð.

Dómsmálaráðherra getur kveðið á um, hvort í vegabréfi (kennivottorði) skuli vera áritun (visum) um heimild til að koma til landsins.

Samkvæmt reglum, sem dómsmálaráðherra setur, má gefa út sérstök ferðaskilríki handa útlendingi, sem eigi getur með öðrum hætti aflað sér vegabréfs eða annars kennivottorðs.

2. gr.

Hver sá, sem kemur til landsins eða fer þaðan, er skyldur til, samkvæmt reglum, sem dómsmálaráðherra setur, að gefa sig fram við vegabréfaeftirlitið, sýna vegabréf sitt eða annað kennivottorð og veita þær upplýsingar, sem nauðsynlegar eru.

Stjórnendur skipa og loftfara eru skyldir til að fara eftir reglum um framkvæmd vegabréfaskoðunar.

3. gr.

Útlending, er kemur hingað á íslenzku eða erlendu skipi eða loftfari og heyrir til áhöfn skipsins eða loftfarsins, má eigi afskrá, nema með leyfi dómsmálaráðherra. Stjórnandi farartækisins ber ábyrgð á, að afskráning fari ekki fram án leyfis. Ef ætlunin er að skrá útlending á íslenzkt eða erlent skip eða loftfar hér á landi, ber tafarlaust að tilkynna það lögreglunni. Stjórnandi farartækisins skal ganga úr skugga um, hvort útlendingurinn hafi nauðsynlegt atvinnuleyfi.

Skipstjóri, útgerðarmaður eða umboðsmaður hans hér á landi eru skyldir til að endurgreiða þann kostnað, sem brot á framangreindum reglum kann að valda hinu opinbera vegna ólögleggrar dvalar útlendingans og heimsendingar hans, svo og kostnað vegna heimsendingar skipverja, sem strokið hefur í land eða orðið þar eftir, eða flutning hans um borð í skipið aftur. Dómsmálaráðherra getur sett reglur um skyldur skipstjóra, útgerðarmanns eða umboðsmanns hans hér á landi til að endurgreiða kostnað, er fallið hefir á hið opinbera vegna dvalar laumufarþega hér á landi og heimsendingar þeirra.

Reglur 2. málgr. gilda eftir því sem við á um flugstjóra, flugfélög eða umboðsmenn þeirra hér á landi.

4. gr.

Dómsmálaráðherra veitir leyfi þau, sem þarf til landgöngu og dvalar samkvæmt lögum þessum. Hann getur veitt lögreglustjórum heimild til útgáfu slíkra leyfa, svo og sendiherrum og ræðismönnum Íslands erlendis.

5. gr.

Útlendingar, sem þurfa sérstaka heimild til landgöngu samkv. ákvæðum 2. málgr. 1. gr. (visum), mega ekki dvelja hér lengur en vegabréfsáritun segir til um, nema sérstakt leyfi komi til.

Öðrum útlendingum er óheimilt án sérstaks leyfis að dvelja hér á landi lengur en þrjá mánuði í senn frá því að þeir koma til Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs eða Svíþjóðar frá einhverju öðru landi. Draga ber frá nefndu þriggja mánaða tímabili þann tíma, er nemur dvöl útlendingsins í framangreindum löndum á síðustu sex mánuðum fyrir seinustu komu hans hingað. Ef sá tími samanlagður er lengri en þrjú mánuðir, er landganga óheimil án sérstaks leyfis.

Nú hefir útlendingur, sem 2. málsg. tekur til, hlotið dvalarleyfi í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, og skal honum þá heimilt meðan það leyfi er í gildi að dvelja hér á landi án sérstaks leyfis í allt að þrjá mánuði frá komudegi að telja. Frá þriggja mánaða tímabilinu ber þó að draga þann tíma, sem útlendingur hefir dvalið hér á síðustu sex mánuðum fyrir seinustu komu hans hingað. Nemi sú dvöl meiru en þremur mánuðum, þarf útlendingurinn sérstakt leyfi til landgöngu.

6. gr.

Um rétt útlendings til þess að ráða sig í vinnu, stöðu eða starf, vinna sjálfstætt eða starfrækja atvinnufyrirtæki hér á landi, gilda ákvæði laga nr. 39 15. marz 1951, um rétt erlendra manna til að stunda atvinnu á Íslandi.

7. gr.

Í samninga við önnur ríki má setja ákvæði um gagnkvæmar undanþágur frá reglum um dvalarleyfi.

8. gr.

Heimilt er dómsmálaráðherra að ákveða með reglugerð, að þeir, sem hýsa útlendinga gegn greiðslu eða ókeypis, skuli tilkynna það lögreglunni og veita þær upplýsingar um útlendinginn, sem nauðsynlegar eru.

Ráðherra getur ákveðið, að þeir, sem hýsa útlendinga gegn greiðslu, skuli, auk tilkynninga þeirra, er að framan greinir, eða í stað þeirra, halda löggilta gestabók, sem lögreglan hefir aðgang að. Bókina skal geyma a. m. k. í tvö ár eftir að hún er fullskráð.

9. gr.

Útlendingur er skyldur til að færa sönnur á, að hann sé sá, er hann segist vera, ef lögreglan krefst þess í tilefni af upplýsingum, sem veittar hafa verið samkv. 8. gr. eða af öðrum ástæðum.

Dómsmálaráðherra getur sett sérstakar reglur um tilkynningarskyldu útlendinga meðan þeir dvelja hér á landi, svo og fyrirskipað, að þeir skuli ávallt bera vegabréf eða önnur kennivottorð og sýna þau lögreglunni, ef krafizt er. Í reglugerð má kveða á um skyldu þjóðskrár og sjúkrasamlaga til þess að láta lögreglunni í té upplýsingar um útlendinga.

10. gr.

Meina ber útlendingi landgöngu:

1. Ef hann fullnægir ekki þeim reglum, sem settar eru samkv. 1. gr. um ferðaskilríki og vegabréfsáritun, svo og samsvarandi reglum í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð, ef hann ætlar að ferðast til þeirra landa.
2. Ef ætla má, að hann hafi eigi nægileg fjárráð sér til framfærslu hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð, ef hann ætlar að fara til þeirra landa, svo og til heimferðar.
3. Ef ætla má, að hann hafi í hyggju að ráða sig í vinnu hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi Noregi eða Svíþjóð, án þess að hafa aflað sér leyfis til þess fyrirfram.
4. Ef ætla má, að hann muni vinna fyrir sér hér á landi, í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð á ólögmetan eða óheiðarlegan hátt.
5. Ef hann hefir verið dæmdur hér á landi eða erlendis í refsivist eða ætla má af öðrum ástæðum, að hann muni fremja refsiverðan verknað hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð.

6. Ef ætla má af fyrri hegðun hans eða af öðrum ástæðum, að tilgangur hans með komu hingað til lands eða til Danmerkur, Finnlands, Noregs eða Svíþjóðar sé að fremja skemmdarverk, stunda njósnir eða ólöglega upplýsingastarfsemi.
7. Ef honum hefir verið vísað héðan úr landi eða úr Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, og hann reynir að koma aftur án leyfis.

Heimilt er enn fremur að meina útlendingi landgöngu, ef nauðsynlegt er talið af öðrum ástæðum en þeim, er í 1. málsg. segir.

Lögreglustjóri kveður upp úrskurð um synjun landgönguleyfis eins fljótt og unnt er eftir komu útlendingis til landsins.

Nú ber útlendingur, að hann hafi orðið að leita sér hælís sem pólitískur flóttamaður, enda teljist framburður hans sennilegur, og má lögreglan þá eigi meina honum landgöngu. Leggja ber málið án tafar fyrir dómismálaráðherra til úrskurðar.

Samkvæmt ákvörðun dómismálaráðherra má meina útlendingi landgöngu, ef ætla má af öðrum ástæðum en um ræðir í 1. málsg., að hann sé kominn hingað til starfa eða athafna, sem eru ólöglegar, ósæmilegar eða hættulegar hagsmunum ríkis eða almennings, eða högum útlendingisins er að öðru leyti svo háttáð, að vist hans hér á landi megi teljast hættuleg eða bagaleg hagsmunum ríkis eða almennings. Nú telur lögreglustjóri, að meina beri útlendingi landgöngu af ástæðum, sem raktar eru í þessari málsg., og ber þá að leggja málið undir úrskurð ráðherra svo fljótt sem því verður við komið.

Dómismálaráðherra getur sett sérstakar reglur um synjun landgönguleyfis fyrir laumufarþega.

11. gr.

Dómismálaráðherra er heimilt að vísa útlendingi úr landi:

1. Ef meina hefði mátt útlendingnum landgöngu af ástæðum, sem raktar eru í 1. málsg. 10. gr. og þær ástæður eru enn fyrir hendi.
2. Ef hann, af ásettu ráði eða þrátt fyrir aðvörun lögreglunnar, vanrækir ítrekað tilkynningarskyldu samkvæmt lögum þessum.
3. Ef hann brýtur gegn reglum um vegabréfsáritun, dvalarleyfi eða atvinnuleyfi eða skilyrðum, sem þau eru bundin. Sama gildir, ef hann hefir aflað sér leyfis með visvitandi röngum upplýsingum eða með því að leyna í blekkingarskyni atvikum, er máli skipta.
4. Ef áframhaldandi dvöl hans hér á landi telst hættuleg hagsmunum ríkisins eða almennings, eða vist hans er óæskileg af öðrum ástæðum.

Nú er heimilt að vísa útlendingi úr landi, og getur dómismálaráðherra þá, ef ástæður mæla með því, lagt fyrir hann að verða brott úr landi innan ákveðins frests, sem ráðherra tiltekur, enda sjái lögreglan um, að þeim fyrirmælum verði hlýtt.

12. gr.

Lögreglustjóra er heimilt að vísa útlendingi úr landi:

1. Ef hann hefir komizt inn í landið án þess að gefa sig fram við islenzka, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið.
2. Ef honum hefir áður verið vísað héðan úr landi og hann er kominn til landsins aftur án tilskilins leyfis.

Lögreglustjóri getur enn fremur vísað úr landi útlendingi, sem ekki er danskur, finnskur, norskur eða sænskur ríkisborgari, ef honum hefir áður verið vísað úr landi í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð og bannað að koma þangað aftur, en kemur til Íslands án þess að hafa fengið leyfi til komu þangað eða til þess eða þeirra landa, er að framan greinir.

Ef um er að ræða tilvik, er falla undir 4. málsg. 10. gr., getur lögreglustjóri þó eigi vísað manni úr landi, en leggja ber þá málið undir úrskurð dómismálaráðherra svo fljótt sem unnt er.

13. gr.

Nú hefir útlendur maður sett að hér á landi og skal þá vísa honum burt, ef hann verður, áður en hann hefir dvalizt hér full fimm ár samfleytt, sekur að laga-

dómi um verk, sem svivirðilegt er að almenningsáliti. Skal þá tekið fram í refsidómi, að sökunautur skuli verða af landi burt, þegar hann hefir þolað refsingu samkvæmt dómnum.

14. gr.

Nú hefir ákvörðun verið tekin um að vísa útlendingi úr landi, samkv. 11., 12. eða 13. gr., og má þá jafnframt ákveða, að lagt sé fyrir hann bann gegn endurkomu til landsins, annaðhvort um tiltekinn tíma eða fyrir fullt og allt. Bannið skal bóka í gerðarbók um útlendinga, og skal þar getið um refsíabyrgð þá, er leiðir af broti gegn banninu.

Heimilt er dómsmálaráðherra að fella niður bann, samkv. 1. málsg. ef ástæður mæla með því.

15. gr.

Lögreglunni ber að tryggja návist útlendings, þar til úrskurður fellur um það, hvort meina beri honum landgöngu eða vísa úr landi, svo og til framkvæmdar slikrar ákvörðunar. Í þeim tilgangi má leggja fyrir útlendinginn að mæta hjá lög-
reglunni á ákveðnum tímum eða banna honum för úr ákveðnu takmarki. Nú verður eigi talið, að ráðstafanir þessar veiti fullnægjandi öryggi fyrir návist útlendings, og er þá heimilt að færa hann í gæzlu, samkv. reglum IX. kafla laga um meðferð opinberra mála, nr. 82 21. ágúst 1961, með þeim tilslökunum, er leiða af eðli málsins.

Ef dráttur verður á framkvæmd brottflutnings fram yfir fjórtán daga, ber lög-
reglustjóra án tafar að skýra ráðherra frá ástæðum fyrir því.

16. gr.

Allur kostnaður, sem leiðir af því, að útlendingi er meinuð landganga eða vísað úr landi, samkv. heimild í lögum þessum, þar á meðal kostnaður af fæði, húsnæði, nauðsynlegum fatnaði og gæzlu, greiðist af honum sjálfum. Ef fé hans hrekkur eigi fyrir kostnaði, greiðist það, sem á vantar, úr ríkissjóði.

17. gr.

Brot gegn lögum þessum eða reglum, settum samkvæmt þeim, varða sektum, varðhaldi eða fangelsi, allt að sex mánuðum, nema þyngri refsing liggja við samkvæmt öðrum lögum.

Sömu refsingu skal sá hljóta, sem:

1. Aflar sér vegabréfs eða annars ferðaskilríkis á ólögmetan hátt með því að gefa yfirvaldi rangar upplýsingar eða leyna visvitandi staðreyndum eða veldur því, að vegabréf eða annað ferðaskilríki er ekki með réttu nafni hans eða fæðingardegi.
2. Aflar sér í ólögmetum tilgangi fleiri en eins vegabréfs eða ferðaskilríkis, sem gefið er út á nafn hans.
3. Breytir eða fjarlægir í ólögmetum tilgangi hluta úr vegabréfi eða ferðaskilríki eða áritanir, sem þar eru.
4. Kemst í land eða úr landi án þess að hafa samband við íslenzka, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið.
5. Á hlutdeild í að leyna útlendingi fyrir lögreglunni, ef hann veit eða á að vita, að útlendingurinn hefir komið í land án þess að hafa samband við íslenzka, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið, eða dvelur hér á landi ólöglega af öðrum ástæðum.
6. Brýtur gegn fyrirmælum, sem gefin eru samkv. heimild í 14. gr. þessara laga eða ákvæðum eldri útlendingalöggjafar.

Tilraun til brota á lögum þessum og hlutdeild í þeim er refsiverð.

Sá, sem á hlutdeild í því, að útlendingur kemst inn í landið án þess að hafa samband við vegabréfaeftirlitið, skal, auk refsíabyrgðar, skyldur til að greiða þann kostnað, sem fellur á hið opinbera vegna ólöglegrar dvalar útlendingsins hér á landi og heimsendingar hans.

18. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skal fara með að hætti opinberra mála.

Ef halda þarf ella dómsrannsókn um hagi útlendra manna hér vegna einhverra atriða varðandi framkvæmd laga þessara, skal hún fara að hætti opinberra mála.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í ríkissjóð.

19. gr.

Enginn á kröfu á upplýsingum um yfirlýsingar, sem gefnar eru vegna umsóknar um leyfi til landgöngu, dvalar eða atvinnu, né um mál, er varða synjun um landgöngu, brottvisun eða niðurfellingu fyrirskipunar um vísan úr landi.

20. gr.

Sérstök stofnun, útlendingaeftirlitið, sem lögreglustjórinn í Reykjavík veitir forstöðu og lýtur yfirstjórn dómsmálaráðuneytisins, er ráðuneytinu til aðstoðar við framkvæmd laga þessara eftir því sem nánar er ákveðið í reglugerð.

Lögreglustjórar fara með útlendingaeftirlit, hver í sínu umdæmi, með aðstoð löggæzlumanna. Í hverju lögsagnarumdæmi skal halda skrá yfir útlendinga, er þar dvelja. Heildarskrá yfir útlendinga skal vera í útlendingaeftirlitinu.

21. gr.

Nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara setur ráðherra með reglugerð.

22. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 59 23. júní 1936, um eftirlit með útlendingum.

Dómsmálaráðherra ákveður, hvenær ákvæði 2. og 3. málsg. 5. gr., 1. málsg. 10. gr., 1. og 2. málsg. 12. gr. og 4. og 5. tölul. 2. málsg. 17. gr. koma til framkvæmda gagnvart Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Í ágúst mánuði 1963 var Sigurjóni Sigurðssyni, lögreglustjóra, Eliasi I. Eliassyni, deildarstjóra, og Jóni Sigurpálssyni, fulltrúa, falin endurskoðun laga um eftirlit með útlendingum nr. 59 1936, og reglugerðar um sama efni nr. 52 1937, sérstaklega með tilliti til fyrirhugaðrar aðildar Íslands að samningi hinna Norðurlandanna um afnám vegabréfaeftirlits við landamæri milli Norðurlandanna frá 12. júlí 1957, en samningurinn er prentaður hér á eftir í íslenskri þýðingu sem fylgiskjal, ásamt þremur þargreindum fylgiskjölum.

Nefndin hefir samið lagafrumvarp þetta.

Í 14. gr. fyrrnefnds samnings er gert ráð fyrir, að Ísland geti gerzt aðili að samningnum. Á 8. fundi Norðurlandaráðs, sem haldinn var í Reykjavík árið 1960, var einróma samþykkt ályktun þess efnis, að Ísland gerðist aðili að áðurnefndum samningi. Til þess að það megi verða er nauðsynlegt að gera nokkrar breytingar á gildandi lögum um eftirlit með útlendingum, en þar sem þau lög eru orðin allgömul og úrelt á ýmsan hátt, þótti rétt að endurskoða þau í heild sinni.

Samningurinn frá 12. júlí 1957 er liður í þeirri viðleitni að auðvelda samgöngu milli Norðurlandanna innbyrðis. Hann miðar að því að koma á sameiginlegu norrænu vegabréfaeftirlitssvæði, þannig að útlendingar séu ekki háðir vegabréfaeftirlitsskyldu við landamæri milli Norðurlanda, heldur eingöngu við norræn útmörk svæðisins.

Árið 1954 voru ríkisborgarar Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar leystir undan skyldunni til að hafa í höndum vegabréf og dvalarleyfi við dvöl í öðru norrænu landi en heimalandinu. Ísland gerðist aðili að því samkomulagi árið 1955, sbr. auglýsingu nr. 76 1955.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins:

Um 1. gr.

1. málsgr. hefir að geyma efnislega svipað ákvæði og er í 11. gr. gildandi laga um eftirlit með útlendingum. Auk vegabréfa tekur málsgreinin þó einnig til kennivottorða, en með kennivottorðum er t. d. átt við sjóferðabækur og sérstök nafnskírteini, sem nú eru í notkun í nokkrum Evrópulöndum.

Í 2. málsgr. eru heimildarákvæði fyrir ráðherra til þess að setja reglur um vegabréfsáritanir. Fer það fyrst og fremst eftir samningum Íslands við önnur ríki, hvort vegabréfsáritunar er krafizt eða ekki. Sjá og 4. gr. Norðurlandasamnings frá 12. júlí 1957.

Ákvæði 3. málsgr. er nýmæli, sem rétt þykir að taka upp, m. a. vegna aðildar Íslands að alþjóðasamningi um stöðu flóttamanna, sbr. auglýsingu nr. 74 1955.

Um 2. gr.

Greinin er að efni til samhljóða reglum, sem nú eru í reglugerð um eftirlit með útlendingum. Eðlilegt þykir, að kveðið sé á í sjálfum útlendingalögunum um skyldu til að gefa sig fram við vegabréfaeftirlitið, þegar komið er til landsins eða farið þaðan.

Um 3. gr.

Greinin geymir að efni til sams konar ákvæði og eru í 3. gr. gildandi laga, en er þó mun víðtækari. M. a. er kveðið á um, hvernig fara eigi að, ef útlendingur er skráður á skip eða loftfar hérlendis. Að öðru leyti þarfnast greinin ekki skýringa.

Um 4. gr.

Hér eru lögfestar reglur, sem tíðkamt hafa í framkvæmd og byggjast að nokkru leyti á gildandi reglugerð og fyrirmælum frá 16. október 1937, um framkvæmd eftirlits með útlendingum. Greinin tekur til vegabréfsáritana og dvalarleyfa.

Um 5. gr.

Í greininni er fjallað um það, hvenær útlendingur er skyldur til að afla sér dvalarleyfis.

1. málsgr. þarfnast ekki skýringa.

Reglur 2. og 3. málsgr. er nauðsynlegt að lögfesta vegna ákvæða áður nefnds Norðurlandasamnings, sbr. 5. grein hans. Í upphafi 2. málsgr. er lögfest regla, sem yfirleitt hefir verið farið eftir, þegar samið hefir verið um afnám vegabréfsáritana, en þá hefir undanþága frá visumskyldu að jafnaði verið látin ná til dvalar, allt að þremur mánuðum.

Um 6. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um 7. gr.

Rétt þykir að hafa í lögum heimildarákvæði um gagnkvæmar undanþágur frá reglum um dvalarleyfi. Ísland er aðili að einum slíkum samningi, þ. e. samkomulagi hinna Norðurlandanna frá 22. maí 1954, sbr. auglýsingu nr. 76 1955.

Um 8. gr.

Hér eru svipuð ákvæði og í 10. gr. gildandi laga, en ákvæði 8. gr. eru nokkuð víðtækari, þ. e. taka einnig til þess, ef útlendingur er hýstur án endurgjalds.

Að öðru leyti þarfnast greinin ekki skýringa.

Um 9. gr.

Ákvæði 1. málsgr. er nýmæli, sem sjálfsagt þykir að hafa í lögunum, sbr. og 8. gr. Norðurlandasamningsins.

2. málsgr. geymir heimildarákvæði fyrir ráðherra til að kveða á um tilkynn-

ingarskyldu útlendinga á svipaðan hátt og er um þá, sem útlendinga hýsa, sbr. ákvæði 8. gr.

Lokaákvæði 2. málsg. miða að því að auðvelda lögreglunni eftirlit með útlendingum, sem hér dvelja.

Um 10. gr.

Greinin svarar til 6. greinar gildandi laga, en er þó mun viðtækari vegna 6. gr. Norðurlandasamningsins. Gert er m. a. ráð fyrir, að hægt sé að meina útlendingi landgöngu hér, ef koma hans til einhvers hinna Norðurlandanna telst óæskileg.

Ákvæði 4. málsg. er nýmæli. Rétt þykir, að ráðherra taki ákvörðun um, hvort leyfa skuli landgöngu pólitískum flóttamönnum.

Um 11. gr.

Í 1. málsg. eru svipuð ákvæði og í 8. grein gildandi laga. Þó er ákvæði 3. tölul. nýmæli, en heimild til brottvisunar af ástæðum, sem þar eru greindar, þykir rétt að hafa í lögunum.

Rétt þykir, að ráðherra hafi heimild þá, sem um getur í 2. málsg. Eigi ber ávallt nauðsyn til að fyrirskipa tafarlausa brottför útlendinga, þótt vísan hans úr landi hafi verið ákveðin.

Um 12. gr.

Það er nýmæli, að lögreglustjóri taki ákvörðun um brottvisun. Ekki þykir þó varhugavert að fela lögreglustjórum ákvörðunarvaldið um brottvisun í þeim tilfellum, er greinin tekur til, enda eru þau augljós og byggjast á eftirliti lögreglustjóranna með útlendingum.

2. málsg. byggist á 9. gr. Norðurlandasamningsins.

3. málsg. þarfnast ekki skýringa.

Um 13. gr.

Greinin er samhljóða 2. tölul. 7. gr. gildandi laga.

Um 14. gr.

Í 3. málsg. 12. gr. gildandi laga er gert ráð fyrir svipaðri meðferð í sambandi við brottvisun og í þessari grein.

Um 15. gr.

Ákvæði þetta er nýmæli í lögunum. Í 16. gr. fyrirmæla frá 16. október 1937, um framkvæmd eftirlits með útlendingum, eru efnislega svipuð ákvæði um tryggingu návistar útlendinga meðan fullnaðarákvörðun er ekki tekin um, hvort honum skuli leyfð landvist. 15. grein frumvarpsins tekur einnig til brottvisunar útlendinga. Rétt þykir að lögfesta ákvæði um þessi efni í samræmi við þær reglur, sem farið hefir verið eftir í framkvæmd í þeim tilvikum, er greinin fjallar um.

Um 16. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 2. málsg. 9. gr. gildandi laga, að því er varðar útlending, sem vísað er úr landi. Rétt þykir, að sömu reglur gildi um kostnað, sem kann að leiða af því, að manni er meinuð landganga.

Um 17. gr.

1., 3. og 4. málsg. þarfnast ekki skýringa. Ákvæði 2. málsg. er nýmæli. Hér eru mæltar refsiverðar tilteknar athafnir. Sumar varða misferli með vegabréf, sbr. 1.—3. tölul. Aðrar þykir rétt að taka upp vegna væntanlegrar aðildar að Norðurlandasamningnum, sbr. 4. og 5. tölul. Loks er 6. tölul. nauðsynlegur vegna ákvæðis 14. gr.

Um 18. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um 19. gr.

Ákvæði greinarinnar er nýmæli. Hér mundi yfirleitt vera um að ræða upplýsingar um einkamál manna, og er ákvæðinu ætlað að sporna við því, að hver og einn eigi skilyrðislausan aðgang að þeim.

Um 20. gr.

Rétt þykir að taka fram í lögunum, að útlendingaeftirlitið aðstoði ráðuneytið við framkvæmd laganna, enda í samræmi við það, sem tíðkamt hefir um árábil, sbr. fyrirmæli um framkvæmd útlendingaeftirlitsins frá 16. október 1937, 1. grein.

Um 21. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um 22. gr.

Ákvæði 1. málsgr. þarfnast ekki skýringa. Ætlað er til, að þau ákvæði frumvarpsins, er taka til þeirrar samvinnu, sem Norðurlandasamningurinn frá 12. júlí 1957 gerir ráð fyrir, komi ekki til framkvæmda, fyrr en samningurinn hefir verið fullgiltur af Íslands hálfu.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR

milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um afnám vegabréfaskoðunar við landamæri milli Norðurlandanna.

Aðildarríkin, sem álíta að það sé æskilegt að auðvelda ferðalög milli Norðurlandanna, sem áður hafa algerlega afnumið vegabréfaskyldu fyrir ríkisborgara Norðurlandanna, sem eru sammála um að leyfa útlendingum að ferðast beint frá einu landi til annars innan Norðurlandanna á landamærastöð, sem er viðurkennd til ferða inn í landið og til útlanda, án þess að vera háðir vegabréfaskoðun, og sem vilja í meginatriðum stefna að því að samræma kröfur um vegabréfsáritun og vilja leitast við að koma á samræmdum venjum að því er snertir veitingu vegabréfaáritana fyrir verzlunarferðir, námsferðir, skemmtiferðir og aðrar ferðir, sem taka álika skamman tíma, hafa orðið sammála um eftirfarandi:

1. gr.

Í þessum samningi er með orðinu útlendingur átt við hvern þann, sem er ekki ríkisborgari í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð.

Með orðunum norræn ríki eða Norðurlöndin er í þessum samningi átt við Danmörku (að Grænlandi og Færeyjum undanteknum), Finnland, Noreg (að Svalbarða og Jan Mayen undanteknum) og Svíþjóð.

Með orðunum norræn útmörk er í þessum samningi átt við:

- a) landamæri milli norræns ríkis og ríkis utan Norðurlandanna,
- b) flugvöll í norrænu ríki, sem hefur reglulegar flugsamgöngur við ríki utan Norðurlandanna,
- c) höfn í norrænu ríki, sem hefur reglulegar skipa- eða ferjusamgöngur við ríki utan Norðurlandanna,
- d) höfn eða fulgvöll í norrænu ríki, sem skip og flugvélar frá ríki utan Norðurlandanna koma óreglulega til, eða þaðau sem skip eða flugvélar fara til ríkis utan Norðurlandanna.

2. gr.

Sérhvert aðildarríkjanna á að framkvæma vegabréfaskoðun við hin norrænu útmörk sín. Vegabréfaskoðunina skal framkvæma í samræmi við þau fyrirmæli, sem gefin eru í fylgiskjali nr. 1 við þennan samning.

Öll aðildarríkin eiga að nota skráningarspjöld (komuspjöld og brottfararspjöld) sem hjálpargögn við eftirlit með:

- a) útlendingum með vegabréf, sem eru áritunarskyld í einhverju aðildarríkjanna, ef þetta aðildarríki krefst skráningarspjalda,
- b) útlendingum, sem eitthvert aðildarríkjanna hefur, í sambandi við ákvörðun um brottvísun úr landi, tilkynnt bann við að komi aftur til þess ríkis, án sérstaks leyfis.

Skráningarspjöldin (komuspjöld og brottfararspjöld) skulu, bæði að því er snertir stærð og innihald, vera eins og sagt er til um í fylgiskjali nr. 2.

3. gr.

Það ríki, sem komið er til, skal geyma komuspjaldið. Geti útlendingurinn, samkvæmt leyfi, sem skráð er í vegabréfið, dvalið í öðru norrænu ríki í lengri tíma en 3 mánuði, skal senda þessu ríki komuspjaldið. Ef það sézt af vegabréfinu, að útlendingurinn hefur fengið slíkt leyfi hjá fleirum Norðurlandanna, á að senda komuspjaldið til þess ríkis, þar sem leyfið rennur síðast út.

Ef eitt aðildarríkjanna leyfir útlendingi að dveljast í því ríki lengur en þrjá mánuði, eftir að útrunninn er sá dvalartími, sem leyfður var við komuna til einhvers Norðurlandanna, á að senda spjaldið til þess ríkis.

Því ríki, sem geymir skráningarspjaldið, er skylt að hafa eftirlit með því, að ekki sé dvalizt lengur en leyfilegt er. Brottfararspjaldið skal senda því ríki, sem hefur með höndum eftirlit með hlutaðeigandi útlendingi, þegar hann fer úr landi.

4. gr.

Vilji eitthvert aðildarríkjanna afnema eða koma á áritunarskyldu á vegabréf gagnvart ríki utan Norðurlandanna eða gera aðrar verulegar breytingar á samkomulagi sínu um áritanir við ríki utan Norðurlandanna, skal hið fyrnefnda ríki fyrirfram tilkynna aðildarríkjunum um hinar fyrirhuguðu ráðstafanir, svo framarlega sem ekki eru brýnar ástæður fyrir hendi, sem gera það nauðsynlegt að framkvæma þessar ráðstafanir strax. Ef svo stendur á, skal tilkynna hinum aðildarríkjunum um framkvæmd þessara ráðstafana eins fljótt og auðið er, þegar þeim er lokið.

Það, sem sagt er í 1. málsgrein, á einnig við um setningu annarra almennra ákvæða um komu og brottför útlendinga og dvöl í hlutaðeigandi ríki.

5. gr.

Sérhvert aðildarríkjanna skal krefjast þess, að útlendingur, sem ber vegabréf, sem ekki er áritunarskyld, og óskar að dveljast í hlutaðeigandi ríki lengur en 3 mánuði, eftir að hann er kominn inn í norrænt ríki frá ríki utan Norðurlandanna, skuli sækja um dvalarleyfi í því norræna ríki, sem hann dvelst í, þegar þriggja mánaða tímabilið rennur út.

Hafi útlendingur fengið dvalarleyfi í norrænu ríki, gildir leyfið aðeins fyrir dvöl í því ríki. Innan þess tímabils, sem dvalarleyfið gildir fyrir, skulu hin aðildarríkin, þar sem útlendingurinn er ekki skyldur til að útvega sér áritun á vegabréf sitt, leyfa honum að dvelja í landinu í 3 mánuði án dvalarleyfis. Þetta á ekki við, ef útlendingurinn ætlar að dvelja í ríkinu lengri tíma en þessa 3 mánuði eða hyggst leita eftir atvinnu eða taka við starfi eða reka sjálfstæðan atvinnurekstur þar, svo framarlega sem þess er krafizt samkvæmt löggjöf hlutaðeigandi ríkis að sækja skuli um dvalarleyfi fyrr en við lok þriggja mánaða tímabilsins.

Þegar beitt er ákvæðum í 1. málsgrein, skal telja það tímabil, sem dvalarleyfis er ekki krafizt fyrir, frá og með komudegi, þó skal, ef útlendingurinn hefur, áður en hann kom síðast inn í landið, dvalizt í norrænu ríki, draga frá því tímabili, sem hann má dvelja þar án dvalarleyfis, það tímabil, sem útlendingurinn hefur dvalizt í norrænu ríki á síðustu 6 mánuðum, áður en hann síðast kom til landsins.

Þegar beitt er ákvæðum í 2. málsgrein, skal telja það tímabil, sem dvalarleyfis er ekki krafist fyrir, frá og með komudegi í hlutaðeigandi ríki, þó skal, ef útlendingurinn hefur, áður en hann síðast kom til landsins, dvalizt áður í þessu landi, draga frá því tímabili, sem hann má dvelja þar án dvalarleyfis, það tímabil, sem útlendingurinn hefur dvalizt í þessu landi á síðustu 6 mánuðum, áður en hann síðast kom til landsins.

6. gr.

Aðildarríkin eiga að vísa burt við hin norrænu útmörk sín sérhverjum útlendingi,

- a) sem ekki hefur í höndum gilt vegabréf eða annað ferðaskirteini, sem hlutaðeigandi yfirvöld í aðildarríkjunum geta viðurkennt, sem gilt vegabréf,
- b) sem hvorki hefur nauðsynlegt leyfi til að fara inn í hlutaðeigandi ríki eða vinna þar, né slík leyfi í hinu eða hinum norrænu ríkjunum, sem útlendingurinn ætlar að ferðast til,
- c) sem álíta verður, að hvorki hafi nauðsynlegt fé til að dvelja í þessu ríki né þeim öðrum aðildarríkjanna, þar sem hann ætlar að dveljast, ásamt fé til heimferðarinnar,
- d) sem álíta verður, að ekki muni vinna fyrir sér á heiðarlegan hátt,
- e) sem áður hefur verið dæmdur til fangelsisvistar, og gera má ráð fyrir að muni fremja hegningarverðan verknað í norrænu ríki, eða sem vegna fyrri athafna sinna eða af öðrum ástæðum má búast við að muni fremja skemmdarverk, stunda njósnir eða ólöglegt fréttastarf í einhverju aðildarríkjanna,
- f) sem í einhverju aðildarríkjanna er færður á skrá yfir útlendinga, sem vísað hefur verið úr landi.

Að öðru leyti er hægt að hafna hvaða útlendingi sem er, þegar af öðrum ástæðum á ekki að veita honum leyfi til að koma inn í eitt eða fleiri af aðildarríkjunum.

Ákvæðin í bókstafslíðunum b)–f) eiga ekki við um útlending, sem ætlar að ferðast til eins af aðildarríkjunum, sem hann hefur leyfi til að ferðast til, eða þar sem hann hefur dvalarleyfi, sem gefur honum heimild til að koma inn í það land.

7. gr.

Ákvæðin í 2. og 6. grein eiga ekki við um útlendinga, sem koma frá ríki utan Norðurlandanna, sem einn af áhöfn skips. Ákvæðið í 2. grein á heldur ekki við um útlendinga, sem ferðast til ríkis utan Norðurlandanna, sem einn af áhöfn skips. Þó skal við komuna til landsins fara með útlending, sem kemur frá ríki utan Norðurlandanna, og er einn af áhöfn skips, og er afskráður í norrænu ríki, samkvæmt ákvæðunum í 2. og 6. grein. Enn fremur skal við brottförina fara með útlending, sem í norrænu ríki er skráður á skip, sem er ekki eingöngu í ferðum milli norrænna ríkja, í samræmi við reglurnar í 2. grein.

Hvert um sig af aðildarríkjunum á rétt á því að ákveða, að maður af áhöfn skips megi án sérstaks leyfis dvelja í landi, meðan skipið dvelur í höfn vanalegan tíma.

Ákvæði þessarar greinar eiga á sama hátt við um fólk, sem tilheyrir útlendri áhöfn flugvélar.

8. gr.

Ef eitthvert aðildarríkjanna gerir af handahófi athugun á ferðamanni við landamæri sín og annars norræns ríkis, má gera útlendingi það að skyldu að sýna vegabréf sitt og gefa þær upplýsingar, sem óskað er eftir.

Sérhvert aðildarríkjanna getur við landamæri að öðru aðildarríki hafnað hvaða útlendingi sem er, sem ekki hefur leyfi til að fara inn í hlutaðeigandi ríki.

9. gr.

Aðildarríki má ekki leyfa útlendingi, sem annað aðildarríki hefur vísað úr landi, að koma inn í landið án sérstaks leyfis. Slíks leyfis er þó ekki krafist, ef aðildarríkið vill senda útlending, sem það hefur vísað úr landi, gegnum yfirráðasvæði annars aðildarríkis.

Hafi útlendingur, sem vísað hefur verið úr landi í einu Norðurlandanna, dvalarleyfi í einhverju af hinum Norðurlöndunum, er síðarnefnda landið skyldugt til að taka við útlendingnum, ef þess er óskað.

10. gr.

Sérhvert aðildarríkjanna skuldbindur sig til að taka aftur við útlendingi, sem í samræmi við 6. grein, bókstafslíðina a) og b), að því er snertir leyfi til að koma inn í landið, eða samkvæmt bókstafslíð f) hefði átt að vera hafnað af hlutaðeigandi ríki við útmörk þess, og sem án leyfis hefur ferðast frá þessu ríki til annars norræns ríkis.

Sömulleiðis skuldbindur sérhvert aðildarríkjanna sig til þess að taka aftur við útlendingi, sem án fullgilds vegabréfs og án sérstaks leyfis, þar sem þess er krafizt, hefur ferðast beint frá hlutaðeigandi ríki til annars norræns ríkis.

Þær reglur, sem eru gefnar í 1. og 2. málsgrein, eiga ekki við um útlending, sem dvalizt hefur í því ríki, sem krefst endursendingar, í að minnsta kosti 1 ár talið frá þeim tíma, þegar hann á ólöglegan hátt kom inn í ríkið, eða sem eftir að vera kominn ólöglega inn í ríkið, hefur fengið dvalar- og/eða vinnuleyfi þar.

11. gr.

Sérhvert aðildarríkjanna skuldbindur sig til að veita hinum aðildarríkjunum upplýsingar og framkvæma leit í samræmi við þær reglur, sem gefnar eru í 3. fylgiskjali við þennan samning.

12. gr.

Það, sem í þessum samningi er tilgreint um útlendinga, sem vísað hefur verið úr landi, á einnig við um útlendinga, sem samkvæmt finnskum eða sænskum lögum „förvisats“ eða „förpassats“ og hefur verið bannað koma aftur án sérstaks leyfis.

13. gr.

Í þeim tilgangi að samræma eftirlitið með útlendingum í aðildarríkjunum og að öðru leyti bera fram og ræða atriði, sem snerta hið sameiginlega vegabréfaeftirlitssvæði á Norðurlöndunum, skal skipa samvinnunefnd (Det nordiske udlændingsudvalg). Í nefndinni skal eiga sæti einn fulltrúi fyrir hvert aðildarríkjanna. Fulltrúarnir geta kvatt sérfróða menn sér til aðstoðar, ef nauðsyn krefur.

14. gr.

Að undangengnum samningum getur ríkisstjórn Íslands gerzt aðili að þessum samningi. Að undangengnum samningum má einnig bæta því ákvæði við þennan samning, að hann nái til Færeyja og Grænlands.

15. gr.

Samninginn skal fullgilda og koma fullgildingarskjölunum fyrir í Kaupmannahöfn til geymslu.

Samningurinn öðlast gildi strax og öllum fullgildingarskjölum hefur verið komið fyrir til geymslu, þó ekki fyrr en 1. janúar 1958.

Sérhvert aðildarríkjanna getur sagt samningnum upp með 6 mánaða fyrirvara.

Sérhvert aðildarríkjanna getur fyrirvaralaust felld samninginn úr gildi, að því er snertir eitt eða fleiri af hinum ríkjunum, þegar stríð kemur eða hætta er á stríði, eða ef sérstakar aðstæður aðrar, annaðhvort í því ríki sjálfu eða erlendis, gera þetta nauðsynlegt. Þegar svo stendur á, skal tafarlaust tilkynna ríkisstjórn- um hinna ríkjanna um þær ráðstafanir, sem hafa verið gerðar.

Til staðfestingar á ofanrituðu hafa fulltrúar hlutaðeigandi ríkja undirskrifað samninginn og sett innsigli sitt undir.

Gert í Kaupmannahöfn 12. júlí 1957 í eintaki á dönsku, finnsku, norsku og sænsku og skal danska utanríkisráðuneytið fá ríkisstjórnnum hinna aðildarríkjanna staðfest afrit.

Fylgiskjal I.

Almennar leiðbeiningareglur fyrir vegabréfaeftirlit.

Eftirlit með komu og brottför ferðamanna skal við landamæri framkvæma á þeim vegabréfaskoðunarstöðvum, sem þar eru staðsettar. Ferðamönnum í járnbraut- arlestum má einnig veita vegabréfaskoðun á meðan járnbrautarlest er á ferð að landamærum eða frá. Farþegum skipa og flugvéla skal veita vegabréfaskoðun í þeirri Norðurlandahöfn eða -flughöfn, þar sem farþegi fer um borð eða frá borði. Þegar farþegi til ríkis utan Norðurlandanna fer um hafnir eða flugvelli innan Norðurlandanna, skal í síðustu Norðurlandahöfn eða -flughöfn lita eftir því, að hann hafi hlotið brottfararafgreiðslu.

Við framkvæmd komueftirlits skal vegabréfaeftirlitsmaður grandskoða vega- bréfið og veita sérstaka athygli gildistíma þess, svo og hvort það gildi fyrir það eða þau Norðurlandanna, sem vegabréfshafi ætlar sér að heimsækja, og enn fremur, að vegabréfshafi sé sami maður og vegabréfið er gefið út til handa. Honum ber enn fremur að athuga, að vegabréfið kann að vera falskt eða falsað. Sé krafizt komu- leyfis, ber honum að ganga úr skugga um, að það sé fyrir hendi, og gæta þess, að ferðamaður afhendi komuspjald, þar sem þess er krafizt, eða veiti þær upp- lýsingar, sem nauðsynlegar eru til útfyllingar spjaldinu. Vegabréfaeftirlits- maður skal enn fremur rannsaka, hvort ferðamaður er færður í einhverju aðildar- ríkjanna á skrá um útlendinga, sem vísað hefur verið úr landi. Slíkt eftirlit þarf þó ekki að framkvæma, að því er varðar menn, sem eiga heima á landamærasvæðinu, né aðra menn, sem eru vegabréfaeftirlitsmönnum vel kunnugir, né heldur að því er varðar menn, sem augljóst er um, að slíks eftirlits gerist ekki þörf. Vegabréfa- eftirlitsmanni ber einnig að gefa gaum gildandi komusynjunarákvæðum og, svo framarlega sem ástæða þykir til þess, að spyrja ferðamenn eða gera aðrar ráðstaf- anir til að skera úr um, hvort heimila skuli landgöngu. Sé landganga heimiluð, er vega- bréfið stimplað með komustimpli, er sýni dagsetningu og heiti eftirlitsstaðar. Sé ferða- manni synjað um landgöngu, má skrá áritun um það í vegabréf hans.

Við brottfarareftirlit ber vegabréfaeftirlitsmanni að grandskoða vegabréfið og, ef sérstök ástæða þykir til, að rannsaka, hvort lýst hefir verið eftir ferðamanni, eða hvort ástæða er til af öðrum sökum að hefta brottför hans. Sé brottför leyfð, er vegabréf ferðamannsins stimplað með brottfararstimpli, er sýni heiti brottfararstaðar og dagsetningu.

Fylgiskjal II.

Eftirlit við komu og brottför.

Eyðublað fyrir komu- og brottfararspjald skal gert í tveim hlutum samföstum um rifgötun. Annar hlutinn er komuspjald, en hinn hlutinn brottfararspjald. Hvor hluti um sig skal vera í sömu stærð, 105×148 mm. Eyðublaðið skal prentað á hvítan karton- pappír og að öðru leyti vera með því efni og af þeirri gerð, er að neðan greinir:

Notið stóra upphafsstafi! En grands caractères latins! In block letters! In Blockschrift!	Föðurnafn — Nom de famille — Surname — Familiennome	
Ríkisborgaréttur — Nationalité actuelle — Citizenship — Staats- angehörigkeit	Skírnarnafn (-nöfn) — Tous les prénoms — Cristian names in full — Sämtliche Vornamen	
Vegabréfsnúmer — Numéro du passeport — Number of passport — Passnummer	Fæðingardagur og ár — Né(e) le — Date of birth — Geboren am	
Ásamt ..... börnum Enfants qui accompagnent l'intéressé: Number of accompanying children: Anzahl der mitfolgenden Kinder:	Fæðingarstaður — Lieu de naissance — Place of birth — Geburtsort	
Útfyllist af vegabréfaeftirlitinu Leyfi fyrir	Atvinna — Profession — Occupation — Beruf	
		Komustimpill
Danmark		
Finland		
Norge		
Sverige		

Notið stóra upphafsstafi! En grands caractères latins! In block letters! In Blockschrift!	Föðurnafn — Nom de famille — Surname — Familiennome	
Ríkisborgaréttur — Nationalité actuelle — Citizenship — Staats- angehörigkeit	Skírnarnafn (-nöfn) — Tous les prénoms — Cristian names in full — Sämtliche Vornamen	
Vegabréfsnúmer — Numéro du passeport — Number of passport — Passnummer	Fæðingardagur og ár — Né(e) le — Date of birth — Geboren am	
Ásamt ..... börnum Enfants qui accompagnent l'intéressé: Number of accompanying children: Anzahl der mitfolgenden Kinder:	Fæðingarstaður — Lieu de naissance — Place of birth — Geburtsort	
Brottfararstimpill		Komustimpill

Á komuspjald ber vegabréfaeftirlitsmanni að stimpla með komustimpli og rita upphafsstaf heitis á ríki því, sem samkvæmt ákvæðum 3. greinar ber að varðveita spjaldið (D: Danmörk, F: Finnland, N: Noregur og S: Svíþjóð). Jafnframt skal gera sams konar merkingu, bæði á vegabréfið og brottfararspjaldið.

Við brottför skal stimpla brottfararspjaldið með brottfararstimpli og rita upphafsstaf heitis þess ríkis, sem senda ber spjaldið til samkvæmt ákvæðum 3. greinar.

Framsendingu á spjaldi ber að framkvæma fljótt og með þeim hætti, sem hverju ríki þykir hentugast fyrir sitt leyti.

Brottfararspjaldið ber ferðamanni að varðveita í vegabréfi sínu, á meðan hann dvelur á Norðurlöndum.

Fylgiskjal III.

LEIÐBEININGAR UM TILKYNNINGAR OG LEIT MILLI HINNA ÝMSU RÍKJA.

I. Tilkynningar.

Aðildarríkin skulu senda hvert öðru tilkynningar í þeim tilvikum, er að neðan greinir:

1. Þegar útlendingur, er um ræðir í 2. grein a) og b) sækir, á meðan hann dvelst í norrænu ríki, um framlengingu vegabréfsáritunar eða um dvalarleyfi í öðru ríki en því, sem er eftirlitsskytt (eftirlitsríkinu), ber því ríki, sem tekur við umsókninni að tilkynna eftirlitsríkinu það. Þegar ákvörðun hefir verið tekin um umsóknina, ber að skýra eftirlitsríkinu frá niðurstöðunni. Ef umsókn er tekin til greina, og það hefur í för með sér, að eftirlitið samkvæmt ákvæðum 3. greinar færirst yfir til þess ríkis, sem veitt hefir leyfið, skal það jafnframt tilkynnt.

Ef slíkum útlendingi er, án þess að honum sé veitt leyfi, haldið eftir eða ef honum er leyfð áframhaldandi dvöl í öðru landi en í eftirlitslandinu, ber einnig að tilkynna síðastnefndu landi það.

2. Ef útlendingur, sem um ræðir í 1. tölulið og dvelur í norrænu ríki, fær vegabréfsáritun í fyrsta skipti um leyfi til dvalar í öðru norrænu ríki, skal það ríki, sem leyfið veitir, tilkynna eftirlitsríkinu það. Ef umsókn um vegabréfsáritun er tekin til greina, og það hefir í för með sér, að eftirlitið færirst yfir til þess ríkis, er veitt hefir leyfið, skal jafnframt staðfesta það.
3. Ef útlendingi, sem vísað hefur verið brott úr einhverju hinna norrænu ríkja, er veitt komuleyfi til annars norræns ríkis, skal ríkið tilkynna það því eða þeim ríki, sem útlendingurinn hefur verið vísað brott úr.
4. Hafi norrænt ríki með flutningstilkynningu eða á annan hátt fengið vitneskju um, að útlendingur hafi ferðast til annars norræns ríkis til þess að dveljast þar til frambúðar, ber að tilkynna síðarnefndu ríki það.
5. Ef útlendingur, annar en þeir, er um getur í 1. tölulið, sækir um dvalarleyfi í norrænu ríki og hefur dvalarleyfi í öðru norrænu ríki eða hefur haft það skömmu áður, ber að tilkynna það síðarnefndu ríki.
6. Í tilkynningu um, að útlendingur óskast færður í skrár hinna ríkjanna um útlendinga, sem vísað hefur verið brott eða strikaður út af þeim skráum, skal eftir því sem við verður komið greina í stuttu máli ástæðuna til þess.

II. Leit.

A. Útlendingar, sem skila skulu eftirlitsspjaldi.

Ef brottfararspjald berst eigi eftirlitsríki í tæka tíð, og tilkynning er eigi heldur fyrir hendi um, að útlendingurinn hafi sótt um leyfi til að dveljast í einhverju hinna norrænu ríkja, skal eftirlitsríkið gera ráðstafanir til að framkvæma leit að útlendingnum. Fyrst í stað skal beina fyrirspurn um útlendinginn til þess ríkis, þar

sem líklegt er, að hann dvelji samkvæmt gögnum, er fyrir liggja. Skorti gögn um útlendinginn í því ríki, sem fyrirspurnin beinist til, og eigi er heldur líklegt, að hann dvelji í eftirlitsríkinu, skal halda áfram leitinni með fyrirspurnum til hinna norrænu ríkjanna. Ef útlendingurinn finnst í einhverju ríkjanna, eða ef fram koma upplýsingar, er gera það líklegt, að hann hafi yfirgefið norrænu ríkin, ber án tafar að skýra öllum ríkjum, sem fyrirspurnum hefur verið beint til, frá því.

Leit skal framkvæma:

1. með beinni fyrirspurn til einstaks ríkis innan viku frá því að leyfi er fallið úr gildi,
2. en að öðru leyti,
  - a) ef um er að ræða útlending, sem er skyldugur til að hafa vegabréfsáritun til allra Norðurlandanna eða útlending, er um ræðir í 9. grein en er ekki vegabréfsáritunarskyldur, sem hefur sérstakt komuleyfi til eins eða fleiri hinna norrænu ríkja, innan 14 daga frá því að það leyfi, er lengst gildi, féll úr gildi,
  - b) ef um er að ræða útlending, sem aðeins er skyldugur til að hafa vegabréfsáritun til einstaks eða einstakra Norðurlandanna, innan 4 mánaða frá komu til norræns ríkis.

Í fyrirspurn skal greina upplýsingar um nafn útlendinginsins, fæðingardag og ár, fæðingarstað, ríkisfang og starf, komudag til norræns ríkis, vegabréfsáritanir eða leyfi, svo og aðrar upplýsingar, er máli skipta. Ríki, sem fengið hefur fyrirspurn varðandi útlending, ber tafarlaust að gera ráðstafanir til leitar að honum (lýsa eftir honum).

B. Útlendingar aðrir en þeir, er greinir í staflið A.

Samkvæmt beiðni frá aðildarríki er hinum ríkjunum skylt að framkvæma leit einnig að öðrum útlendingum en þeim, er greinir í staflið A. Leitinn skal gerð tafarlaust, er beiðni um hana hefur komið fram.

Í beiðni um leit skal veita eins fullkomnar upplýsingar um útlendinginn og unnt er.